

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/5/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3516209510
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3516209510.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloletých 1/ N. a 2/ V., v konaní zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny N. deti rodičov: matky N. a otca Q., o zvýšenie vyživovacej povinnosti, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 29. mája 2017, č. k. 12P/72/2016-32, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 28.07.2011 č.k. 5P/252/2010-48 v časti určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletým, tak že otcovi s účinnosťou od 23.11.2016 zvýšil výživné pre maloletého V., nar. XX.XX.XXXX na sumu 40,- Eur a pre maloletého N., nar. XX.XX.XXXX na sumu 40,- Eur, ktoré je povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 23.11.2016 do 31.05.2017 vo výške 177,76 Eur uložil otcovi zaplatiť v splátkach vo výške 5,- Eur mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok, keď nezaplatením jednej splátky sa stáva splatný celý dlh. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že s poukazom na zákonné ustanovenia ako i výsledky vykonaného dokazovania je toho názoru, že návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti bol podaný matkou dôvodne, a preto zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy minimálneho výživného na sumu 40,- Eur pre mal. N. a na sumu 40,- Eur pre mal. V. s účinnosťou od 23.11.2016 (t.j. počnúc dňom nasledujúcim po dni podania návrhu na súd). Pri zvyšovaní výživného zobrať do úvahy odôvodnené potreby maloletých detí, ktoré sú vekovo staršie a od poslednej úpravy výšky výživného ubehol istý čas, ich potreby sa zmenili a sú podstatne vyššie. Upozornil, že maloleté deti majú nárok voči rodičom na primeranú výživu, na ktorej by sa mala podieľať nielen matka, ktorá sa navyše o deti osobne stará, ale i otec. Pri zvýšení výšky výživného preto súd prihliadal na schopnosti a možnosti otca, teda nielen skutočné zárobkové a majetkové pomery otca, ale jeho reálne možnosti, nakoľko povinnosťou rodičov je venovať všetky sily k dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí v záujme ich telesného a duševného vývoja. Ak si otec dokáže nájsť pracovnú príležitosť formou chodiacej reklamy pre taxislužbu, môže si podobným spôsobom zabezpečiť aj iné pracovné príležitosti, príjmy z ktorých nemusí použiť len na alkohol, ale v prvom rade na výživné pre svoje deti. Súčasne súd poukazuje na skutočnosť, že sociálne dávky sú určené na pokrytie najzákladnejších potrieb, a aj preto súd rozdelil príjem otca zo strany štátu medzi neho a jeho dvoch synov. Otec by mal vyvinúť maximum síl preto, aby jeho synovia neboli nútení vidieť ho spať na stanici v stave nehodnom pohľadu ani pre dospelého človeka a nechávať sa zneužívať na

natáčanie videí dehonestujúcich jeho osobu ako človeka. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 23.11.2016 do 31.05.2017 vo výške 177,76 Eur (t.j. 80,-Eur/30 dní x 8 dní - 51,63 Eur/30 dní x 8 dní + 6 mesiacov x 80,-Eur - 6 mesiacov x 51,63 Eur) je otec povinný zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 5,- Eur spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok, keď nezaplatením jednej splátky sa stane splatný celý dlh. V zmysle § 52 ods. 1 v spojení s § 57 Civilného mimosporového poriadku o trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že ani jednému z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože žiaden z účastníkov nepodal návrh na priznanie náhrady trov konania. Vec právne posúdil podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine.

2. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie otec. Navrhol, aby odvolací súd „zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a ponechal v platnosti pôvodný rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp.zn. 5P/252/2010“, teda výživné vo výške 30% zo životného minima pre jeho nepriaznivé majetkové pomery hodné osobitného zreteľa.“ Uviedol, že je invalidný dôchodca s ťažkým zdravotným postihnutím. Má nepriaznivé majetkové a sociálne pomery. Invalidný dôchodok nemá zvýšený. Z invalidného dôchodku si nemôže dovoliť zaplatiť ani útulok, je na ulici. Matka pracovala v spoločnosti K. N., sama si dala výpoveď a radšej je na sociálnej dávke. Zatiaľ čo on si nemôže privyrobiť, ona je zdravá. Momentálne je na trhu dosť práce, jej konanie hodnotí ako účelové. Poukazoval na § 62 ods. 3 Zákona o rodine s tým, že jeho nepriaznivé majetkové a sociálne pomery spĺňajú podmienku plnenia vyživovacej povinnosti v minimálnom rozsahu 30% životného minima.

3. K odvolaniu otca sa matka vyjadрила. Nesúhlasila s odvolaním otca. Uviedla, že otec si nikdy vyživovaciu povinnosť voči deťom neplnil. Výživné, ktoré dostávajú v sume 54,60 Eur, im posielal súd. exekútor, ktorý sumu zráža otcovi z dôchodku. Deťom nikdy nič nekúpil. Pracovala v spoločnosti K., pracovný pomer skončila, pretože mala problém s dopravným spojením v sobotu a nedeľu, nemala sa ako inak dostať do práce. Snaží sa nájsť si prácu na 1 zmenu. O chlapcov sa stará sama, poberá dávku v sume 145,60 eur, v tom má započítané aj prídavky na obe deti. Otec v žiadnom soc. zariadení nebude, vie, že býval v azylovom dome, z ktorého ho vyhodili, pretože celý dôchodok prepíje.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP z nasledovných dôvodov:

6. V preskúmvanej veci odvolací súd zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza zo správneho skutkového a právneho záveru, je odôvodnený riadne a správne, preto sa odvolací súd plne stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a v celom rozsahu na ne odkazuje.

7. Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že podľa jeho názoru súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom vypořiadal s dôvodmi podaného odvolania, ktoré dôvody otec prezentoval už počas konania pred súdom prvej inštancie.

8. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil pomery rodičov. Odvolací súd poukazuje na citované znenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré súd prvej inštancie správne aplikoval a interpretoval na danú vec. Uvedené ustanovenie upravuje princíp rodinného práva uplatňovaný v oblasti vyživovacích povinností a to princíp potenciality príjmov. Záujem zákonodarcu na tom, aby v rámci majetkových vzťahov odvodených od príslušných osobných rodinnoprávných vzťahov boli uspokojené potreby subjektov týchto vzťahov, siaha až do tej miery, že umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery, ktoré sú reálne dané (prednosť pred princípom fakticity), ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Je to odôvodnené existenčným charakterom výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah.

9. Súd prvej inštancie správne poukázal, že otec napriek tvrdenej neschopnosti získať príjem zo zdravotných dôvodov, ktorý stav by inak bol ospravedliteľným dôvodom, je v skutočnosti schopný nájsť si pracovnú príležitosť, pracuje ako chodiaca reklama pre taxislužbu. Za túto prácu poberá odmenu v podobe alkoholu, hoci ako tvrdí, jeho zdravotné postihnutie, a tým neschopnosť

získať príjem, je spojené so závislosťou od alkoholu. Otec potvrdil, že alkohol pije denne. Zo zistených skutočností vyplýva jednak, že otec je schopný aj so zohľadnením jeho zdravotného hendikepu nájsť si prácu a zároveň, že otec sa nesnaží liečiť, čím sa dobrovoľne vzdáva možnosti získať výhodnejšie zamestnanie a tým dostatočný príjem na plnenie si vyživovacej povinnosti. Ako sám uviedol, momentálne je na trhu dosť práce. Zároveň je zo zistených skutočností zrejmé, že otec má dostatok prostriedkov na kúpu alkoholu (dennodenné pitie), ktorý však rozhodne nie je nevyhnutým výdavkom. V takom prípade má (musí mať) aj dostatok prostriedkov na prednostné nevyhnutné výdavky, ktorým je výživné pre deti.

10. V posudzovanej veci je nepochybné, že od skoršej úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti otca došlo u maloletých k podstatnej zmene pomerov a s tým spojenému nárastu ich životných nákladov na základné, kultúrne a sociálne potreby. Je zrejmé, že došlo k zvýšeniu výdavkov jednak z objektívneho dôvodu všeobecne známej skutočnosti zvýšenia životných nákladov - cien tovarov a služieb, a jednak zo subjektívnych dôvodov - fyzického, fyziologického, kultúrneho a psychického rastu detí. Komplexné potreby dieťaťa sú povinní zabezpečiť jeho rodičia, a to výkonom osobnej starostlivosti o dieťa, a predovšetkým poskytovaním výživného.

11. Odvolávanie sa otca na riadne nezistené pomery matky nie je dôvodné. Je totiž zrejmé, že suma výživného od otca 40,- Eur pre každé z detí mesačne nepokryje ani ich základné životné náklady, pričom matka časť ich nákladov uhrádza formou bezodplatného výkonu osobnej starostlivosti.

12. Odvolacie námietky o neschopnosti otca uhrádzať zvýšené výživné vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné a účelové vzhľadom na potencionálny príjem otca, jeho nevyhnutné výdavky a najmä vzhľadom na jeho nezodpovedný postoj k plneniu si rodičovských povinností.

13. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie zistil rozhodné skutočnosti správne a v potrebnom rozsahu, rovnako správne ich vyhodnotil a zvýšené výživné bolo určené vo výške, ktorá zodpovedá zákonným kritériám.

14. Odvolateľom uplatnené dôvody odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie potom nebolo možné považovať za opodstatnené.

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods.1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Civilný mimosporový poriadok v ustanovení § 52 upravuje základnú zásadu náhrady trov konania v mimosporovom procese, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V konaní nebola zistená žiadna okolnosť, ktorá by oprávňovala súd rozhodnúť o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 55 CMP.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 :0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazaním pohľadávky, príkazaním pohľadávky z účtu v banke, príkazaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.